

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.
przeciwko W. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 listopada 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na
rzecz W. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwotę
2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia

skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przeciż, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 listopada 2019 r., strona powodowa M. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wskazała na przesłankę uzasadniającą jej przyjęcie z art. 398⁹ § 1 pkt.: 4) k.p.c., to jest oczywistą zasadność skargi. Tytułem wykazania tej przesłanki skarżąca wskazała na oczywiste, w jej ocenie, naruszenie przepisu art. 378 § 1 w zw. z art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez „niewłaściwe zastosowanie polegające na braku należytego rozważenia zarzutów apelacji, bądź to wskutek przeinaczenia treści tych zarzutów, bądź to nieodniesienie się do faktycznej treści tych zarzutów, bądź przez brak odniesienia się do zarzutów jako takich, a w konsekwencji sporządzenie uzasadnienia wyroku niewyjaśniającego w sposób należyty podstawy prawnej wyroku, co uniemożliwiło kontrolę kasacyjną zaskarżonego wyroku”. Wskazana oczywistość przejawiała się, zdaniem skarżącej, w odniesieniu do tych zarzutów apelacji, których Sąd w ogóle nie rozpoznał (pominięcie zarzutów z art. 355 § 2 k.c., art. 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 89 k.c.) tj. w żadnym zakresie nie odniósł się do nich w uzasadnieniu. W dalszej kolejności skarżąca podniosła, iż oczywista zasadność rekomendowanej Sądowi Najwyższemu skargi przejawiała się również w tym, że

Sąd Apelacyjny w (...) odniósł się do zarzutu apelacji jednym zdaniem (nierozważenie zarzutu z art. 639 k.c.), a oczywiste jest także naruszenie przepisu art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w sytuacji, gdy w uzasadnieniu występuje sprzeczność wewnętrzna (przy rozparzeniu zarzutu z art. 93 § 1 k.c.), a braki te wprost prowadziły w efekcie do sytuacji, w której trudno było wskazać dlaczego zarzuty apelacyjne nie zostały uwzględnione i w konsekwencji uniemożliwiona została kontrola kasacyjna rozstrzygnięcia. W dalszej kolejności w uzasadnieniu przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt.: 4) k.p.c., skarżąca wskazała na art. 65 § 1 i § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na rażąco błędnej wykładni umów łączących strony, w szczególności brak stwierdzenia umownych obowiązków pozwanego w zakresie udzielania niezbędnych informacji kontrahentowi oraz obowiązku zawarcia umowy o udzielenie dotacji oraz na błędną wykładnię polegającą na oczywistym naruszeniu przepisów art. 471 k.c. w zw. z art. 354 § 1 k.c. poprzez ich niezastosowanie, pomimo że pozwany rzekomo naruszył obowiązki wynikające z wiążącej strony umowy oraz art. 354 § 2 Kodeksu cywilnego poprzez jego błędne zastosowanie polegające na uznaniu, że pozwany współpracował z powodem zgodnie z treścią zobowiązania, pomimo, że zgodnie z umową winien był udzielać powodowi wszelkich potrzebnych informacji istotnych dla prawidłowego jej wykonywania. Jako oczywiste skarżąca wskazała na: naruszenie art. przepisów art. 415 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że nieujawnienie przez pozwanego informacji w zakresie jego powiązań kapitałowych pomimo zapytania w tym zakresie przez powoda na etapie przed zawarciem umowy (negocjacji) nie stanowiło naruszenia zasad współżycia społecznego, w szczególności zasad uczciwości kupieckiej; art. 415 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 443 k.c. w zw. z art. 354 § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że pozwany współpracował należycie - zgodnie z zasadami współżycia społecznego - przy wykonaniu zobowiązania, pomimo jednoczesnego ustalenia, że przez kilka miesięcy pozwany nie ujawniał powodowi informacji o powiązaniach kapitałowych i osobowych pomimo kilkukrotnych zapytań tego ostatniego; art. 93 § 1 Kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie wskutek uznania, że pozwany cofając wniosek o przyznanie dotacji nie zapobiegł ziszczeniu się warunku w sposób sprzeczny z zasadami

współzycia społecznego; art. 361 § 1 w zw. z art. 415 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 471 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że nie zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zaniechaniem pozwanego w udzieleniu informacji o swoich powiązaniach kapitałowych i osobowych, a szkodą powoda; art. 639 Kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie pomimo, iż powód doznał przeszkód w prawidłowym wykonaniu umowy o dzieło z powodu zaniechania pozwanego polegającego na zawinionym zaniechaniu udzielenia informacji koniecznych do prawidłowego wykonania umowy oraz zawinionym cofnięciu wniosku o dofinansowanie; art. 355 § 2 Kodeksu cywilnego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na niezastosowaniu go w stosunku do działań pozwanego przy jednoczesnym zastosowaniu w stosunku do działania powoda, w ten sposób, że Sąd I instancji oceniał działania powoda przez pryzmat wymogu podwyższonej staranności, czego nie czynił w stosunku do działania pozwanego, pomimo że ten jest przedsiębiorcą.

Wniosek M. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odniósł skutku. Powołanie się przez skarżącego na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej już przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co, w efekcie, daje podstawy do przyjęcia skargi, jako oczywiście uzasadnionej (por. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/0; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09; z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, nie publ.). Tymczasem skarżąca w uzasadnieniu tej przesłanki zaprezentowała wywód prawny, którego zawartość merytoryczna, co do zasady sprowadzała się do kwestionowania podstawy faktycznej i stanu faktycznego sprawy, dezaprobaty dla oceny zgromadzonego materiału dowodowego, a także do wskazania na pozostałe rzekome naruszenia przepisów prawa procesowego oraz prawa materialnego.

Mając powyższe na względzie wskazać należy, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. wchodzi w rachubę wówczas, kiedy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo w sytuacji, kiedy podniesione we wniosku

o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty, przy czym zaprezentowany w skardze kasacyjnej wywód prawny, na okoliczność wykazania przesłanki oczywistej zasadności, nie może sprowadzać się do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed sądem II instancji. W konsekwencji oczywista zasadność skargi kasacyjnej może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa, a uchybienie sądu II instancji musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty. Niedopuszczalne jest zatem formułowanie argumentów na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej przez wyrażenie dezaprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym, co miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

W konsekwencji rozważań w przedmiocie oceny wykazania przez M. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt.: 4) k.p.c. brak jest podstaw do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie przesłanka ta została przez skarżącego w sposób właściwy wykazana. Sąd Najwyższy nie dopatrzył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw